

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

ZLÍN

Inspekční zpráva

**Střední průmyslová škola stavební,
Valašské Meziříčí, Máchova 10**

Máchova 10, 757 01 Valašské Meziříčí

Identifikátor školy: 600 018 164

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Vsetín, Pod Vršky 27, 755 01 Vsetín

Termín konání orientační inspekce: 7. – 10. listopad 2000

Čj.	154 59/00-5042
Signatura	oo4fu211

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola stavební ve Valašském Meziříčí (SPŠS) vznikla v roce 1951 ze Státní odborné školy pro zpracování dřeva, která byla založena roku 1874 jako jedna z nejstarších odborných škol na Moravě.

V současné době škola sídlí v rozlehlém areálu budov, jehož hlavní část pochází z roku 1929, další přístavby byly provedeny v letech 1976 - 1983 a 1997 - 1998. Ve škole kromě sedmnácti běžných učeben jsou tři odborné učebny výpočetní techniky (z toho dvě slouží výuce projektování), dvě rýsovný, dvě jazykové učebny, čtyři odborné dílny, dvě laboratoře TZB (technického zařízení budov), dvě tělocvičny, kanceláře, šatny, školní jídelna a kuchyně, domov mládeže, školní hřiště, pracovní dvůr a odpočinkové atrium.

Spádové území školy zahrnuje okresy Vsetín, Frýdek-Místek, Nový Jičín, Přerov, Olomouc, Šumperk, Zlín a Kroměříž. Žáci ze vzdálenějších míst jsou ubytováni v domově mládeže s kapacitou 60 lůžek.

Škola je příspěvkovou organizací zřízenou MŠMT a poskytuje úplné střední odborné vzdělání ve čtyřletých studijních oborech zakončené maturitní zkouškou. K datu inspekce měla škola 17 tříd a 480 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací ve všeobecně vzdělávacích předmětech přírodovědného a společenskovedního zaměření a v cizích jazycích.

Český jazyk a literatura

Ve všech třídách prvního až čtvrtého ročníku je časová dotace českého jazyka a literatury v souladu s učebním plánem. Vyučujícím v jejich práci napomáhá vypracovaný rozpis učiva v tematických plánech. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Kontrolou zápisů v třídních knihách i v sešitech žáků a porovnáním obsahu probíraného učiva v hospitovaných hodinách bylo zjištěno, že učební osnova je plněna. Výukové cíle hodin byly stanoveny a odpovídaly danému typu školy.

Český jazyk a literaturu učí dvě vyučující, které splňují požadavky na odbornou i pedagogickou způsobilost dle vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Pracují v předmětové komisi humanitních předmětů, která sdružuje vyučující různých odborností. Podle zápisů z jednání předmětové komise je pro tematiku českého jazyka a literatury vymezen jen základní rámec, odborná a metodická problematika je plně v kompetenci vyučujících.

Učebny, v nichž výuka probíhala, byly vybaveny odpovídajícím nábytkem. Jejich výzdoba a úprava byla zaměřena převážně na odborné předměty. Při vyučování v dopoledních hodinách bylo nutno v každé učebně, kde inspekce probíhala, používat elektrické osvětlení. Žáci mají k dispozici vlastní literární učebnice, mluvnickou příručku v jedné sledované hodině využívala jen vyučující. Některé kopírované texty jim vyučující hlavně k dalšímu procvičení jazykového učiva zapůjčují, rovněž pravopisné příručky. V jedné hodině bylo učivo vhodně doplněno doma připravenými referáty. Při výuce bylo využito obrazové dokumentace. Ve sledovaných hodinách nebyla použita žádná didaktická technika. Pro studium lze také čerpat materiály ze

školní knihovny, v níž je v dostatečném množství zastoupena beletrie i literatura odborná. Prostoru knihovny je někdy využito i k výuce. Zařazení sledovaných hodin v rozvrhu odpovídalo psychohygienickým zásadám.

Ověřování pochopení učiva se uskutečňovalo frontálně, písemnou i ústní formou. Žáci převážně odpovídali na vhodně volené dotazy vyučujících, korigování odpovědí žáků bylo důsledné. Spíše ojedinělé motivační snahy učitelek nevedly k vlastní aktivitě a iniciativě žáků. Verbální projev vyučujících nevykazoval nedostatky. Ve všech hodinách se značná část učiva diktovala, i když důležité pojmy byly psány na tabuli a patřičně vysvětleny. Užité metody a zvolené formy práce v jednom případě nevedly k plně efektivnímu využití času vyučovací hodiny. Atmosféra při výuce byla klidná, založená na vzájemném respektování.

Výuka jazyka českého a literatury je na základě posouzení všech sledovaných oblastí celkově hodnocena jako průměrná.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská nauka)

Výuka obou předmětů probíhala s časovou dotací v souladu se schválenými učebními plány jednotlivých oborů (týdně dvě hodiny výuky dějepisu v prvním ročníku a po jedné hodině občanské nauky od druhého do čtvrtého ročníku). Předložené tematické plány uváděly rozpis učiva většinou na jednotlivé hodiny. V občanské nauce nebylo pro jednotlivé studijní obory využito v dostatečné míře mezipředmětových vztahů v oblasti ekonomicky a právně zaměřených celků učiva. Při výuce tohoto předmětu ve druhém ročníku byla věnována nadměrná pozornost probírané tematice ve srovnání s požadavky učební osnovy. Vypracovaný tematický plán dějepisného učiva nezohledňoval v dostatečné míře doporučení, aby byl ve výuce dějepisu v odborných školách kladen větší důraz na problematiku moderních dějin.

Občanskou nauku i dějepis učí pedagožky splňující požadavky pedagogické i odborné způsobilosti stanovené vyhláškou.

Vyučovalo se v běžných (i v dopoledních hodinách elektricky osvětlených) třídách, které svým zařízením i nástěnnou výzdobou zaměřenou na odborné předměty vytvářely příznivé a dostatečně podnětné prostředí. Žáci neměli k dispozici žádné učebnice, v domácí přípravě jsou odkázáni pouze na své poznámky v sešitě. Učitelky však využily vhodných ilustračních materiálů, v hodině dějepisu i nástěnné historické mapy.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům. Sled a množství informací, použité metody a formy práce byly přiměřené náročností učiva a věku žáků. Ve dvou hodinách byli žáci individuálně zkoušeni. Hodnocení výkonů žáků zpravidla odpovídalo prokázaným znalostem. Určitým nedostatkem u většiny žáků byly menší znalosti předcházejícího učiva. Zápisy do sešitů byly diktovány. Průběžně vyučující vysvětlovaly důležité pojmy, v jednom případě s věcnou nepřesností. Ojediněle zjišťovaly, zda žáci probírané učivo pochopili. Jen někteří žáci se občas aktivně zapojovali do výuky, většina pouze pasivně přijímala sdělované informace, v jedné hodině byl přečten referát. Celková komunikační schopnost žáků byla velmi nízká. V občanské nauce byli žáci zjevně zaujati praktickým cvičením na rozvoj logického myšlení. Atmosféra ve třídách byla založená na vzájemném respektu a pochopení.

Úroveň výuky společenskovědních předmětů je po posouzení všech sledovaných jevů hodnocena jako průměrná.

Přírodovědné předměty (matematika, fyzika, deskriptivní geometrie)

Počty hodin přidělené sledovaným předmětům jsou v souladu se schválenými učebními plány. Při řízeném rozhovoru však učitelé matematiky upozornili inspekci, že tyto počty jsou nízké a v učebních osnovách odpovídají variantě se sníženou náročností. Při důsledné akceptaci této podmínky by došlo k vynechání některých částí učiva (např. komplexní čísla, základy diferenciálního a integrálního počtu), které učitelé považují pro vyučované obory za důležité jednak pro praxi, jednak pro uplatnění nadaných absolventů v přijímacím řízení na vysoké školy.

Plánování výuky v tematických plánech provádějí učitelé individuálně. Kontinuita výuky předmětů mezi jednotlivými ročníky a vyloučení obsahové duplicity jsou při eventuální výměně učitelů řešeny jejich věcnou domluvou.

Ze sledovaných předmětů škola jako volitelnou nabízí deskriptivní geometrii (2. ročník oboru 36-45-M/002 Technická zařízení budov), jako nepovinné pak cvičení z matematiky a cvičení z fyziky (4. ročník vždy 2 hodiny týdně). Účast ukazuje na dobrý zájem studentů o jejich výuku.

Forma bezprostřední přípravy pedagogů na výuku není stanovena žádným vnitřním předpisem školy a zřejmě závisí na jejich pedagogických zkušenostech. Při inspekčních hospitacích byli všichni učitelé na výuku připraveni kvalitně. Plánované vzdělávací cíle byly v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí (obzvláště jasně patrné při vyučování fyzice).

Všichni vyučující sledovaných předmětů mají odbornou a pedagogickou způsobilost, kterou požaduje vyhláška č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Pro výuku sledovaným přírodovědným předmětům má škola dostatek vhodných prostor. Fyzice se vyučuje v odborné učebně, jejíž celkové zařízení a vybavení má vynikající úroveň. S množstvím učebních pomůcek a s jejich využitelností vyslovili všichni vyučující spokojenost. Škola je dostatečně vybavena didaktickou technikou, výpočetní technika je pro aplikaci výukových programů málo výkonná (viz též kapitola „Další významná zjištění“).

Během hospitací bylo zjištěno, že žáci vlastní pro výuku vhodné učebnice. Další literatura je k dispozici učitelům i žákům v příručních knihovnách jednotlivých předmětů. Škola předplácí odborný metodický časopis specializovaný na výuku sledovaných předmětů.

Všechny učebny i chodby pojetím své výzdoby velmi intenzívně a vkusně připomínají, že jde o odbornou stavební školu. Jak materiální podmínky (např. dobré osvětlení v učebnách, větratelnost učeben, rozvrh hodin), tak i struktura vyučovacích jednotek vyhovují požadavkům pro dodržování psychohygienických zásad.

Struktura hodin je prioritně podřizována požadavku vysoké odbornosti výuky. Všichni vyučující aplikují ve výuce frontální metodu s vysoce dominantní rolí učitele. Učebnice jsou během vyučování používány pro potřebné texty úloh, hlavní smysl jejich pořízení však spočívá v domácí přípravě žáků na vyučování. Zkušenosti učitelé umožňují žákům alternativní způsoby řešení úkolů. Učivo je interpretováno věcně správně.

Vstupní motivační metodou bývá nejčastěji ústní zkoušení jednoho žáka, ostatní žáci řeší stejné úkoly do svých sešitů. Tuto metodu lze poměrně jednoduchými zásahy zefektivnit, aniž by utrpěl její motivační a diagnostický účinek.

Otázky při zkoušení jsou zaměřeny jak na pamětní zvládnutí učiva, tak na pochopení vztahů a souvislostí, případně na aplikaci učiva. Obvykle však netvoří ucelenou myšlenkovou strukturu, ale mají spíše roztržitý charakter. Často jsou během zkoušení používány korekční postupy realizované spoluprací s ostatními žáky třídy. Výsledky učení jsou většinou veřejně hodnoceny.

Učitelé v průběhu výuky často využívají aktualizace učiva, souvislostí s dříve probranou látkou a přirozených mezipředmětových vztahů (konkrétně např. matematika - fyzika). Všichni využívají k pozitivnímu posilování motivačních výzev. Při řešení úloh poskytují žákům pomoc.

Komunikace mezi žáky a pedagogy je založena na vzájemném respektu. Její úroveň však není učiteli systematicky rozvíjena, proto stále trpí neschopností poměrně značné části žáků souvisle a dostatečně přesně vyjadřovat své myšlenkové postupy.

Verbální a neverbální komunikace učitelů je na dobré úrovni.

Žáci zřetelně projevují k výuce pozitivní vztah, nežádoucí chování žáků nebylo pozorováno.

Kvalita výuky skupiny přírodovědných předmětů (matematiky, fyziky, deskriptivní geometrie) je spíše nadprůměrná a je ohodnocena stupněm velmi dobrý.

Cizí jazyky

Vyučující pracují podle tematických plánů vytvořených na základě používaných učebnic a s časovou dotací i vzdělávacími cíli stanovenými podle platných učebních plánů a osnov. Výuka odborné terminologie, jež byla do tematických plánů zařazena již v minulých letech, vyhovuje požadavkům nových osnov předmětu cizí jazyk pro SOŠ, SOU a nástavbové studium, které jsou v platnosti od 1. září 2000. Stálá spolupráce členek předmětové komise českého jazyka a literatury a cizích jazyků zajišťuje kontinuitu výuky tak, aby nedocházelo k obsahové duplicitě. Příprava pedagogů se přizpůsobuje schopnostem žáků i charakteru zdejší technicky zaměřené střední školy. Zohledňovány jsou rovněž potřeby žáků se specifickými poruchami učení.

Hospitace se uskutečnily v anglickém a německém jazyce u čtyř interních a jedné externí učitelky ve všech čtyřech ročnících.

Odborná a pedagogická způsobilost všech tří učitelek anglického jazyka a jedné vyučující německého jazyka je v souladu s právními předpisy (vyhláškou č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců), jedna učitelka německého jazyka je pedagogicky způsobilá s odborností pro jiné předměty a předsedkyně i členky předmětové komise jí vycházejí vstříc metodickou i odbornou spoluprací. Ve škole v současné době nepůsobí žádný zahraniční lektor. Vedle kmenových tříd slouží výuce cizích jazyků ještě dvě učebny s trvalou nástěnnou cizojazyčnou výzdobou, cizojazyčnými slovníky a videopřehrávačem. Všechny vyučující mají k dispozici odborné publikace, audio i videokazety a přenosné magnetofony, které byly ve většině hodin funkčně využity k nácviku poslechu s porozuměním. Po několikaletém období hledání nejvhodnějších učebnic dnes škola používá ve výuce angličtiny českou učebnici Criss Cross a britské učebnice s pracovními sešity Blueprint a Enterprise, německý jazyk je vyučován podle učebnic Themen Neu I - II. Materiální vybavení pro cizojazyčnou výuku, které v minulosti nebylo prakticky žádné, se v posledních letech zkvalitnilo jednak díky přístupu vedení školy, které vychází vstříc potřebám výuky jazyků podle finančních možností, jednak osobní iniciativou členek předmětové komise, jež aktivně spolupracují s Goethe Institutem a Britskou radou. Vyučující sledují nové trendy ve výuce jazyků, používají nové materiály, učebnice apod., odebírají časopis Cizí jazyky ve škole, pro žáky používají doplňkové materiály z časopisů Freundschaft, Friendship a Bridge. Rozložení převážného množství hodin cizích jazyků v rozvrhu vyhovuje psychohygienickým zásadám.

V hospitovaných hodinách převažovaly komunikativní metody výuky navazující na používané moderní učebnice, které přitažlivostí svého obsahu žáky kladně motivují. Frontální výuka - řízená cizojazyčná konverzace se střídala se skupinovou a individuální prací podle učebnice -

četbou a procvičováním. Téměř ve všech hodinách byl funkčně zařazen nácvik poslechu s porozuměním. Pokyny k práci ve třídě byly zadávány střídavě v českém a cizím jazyce. Výklad nové látky - mluvnice - byl podáván přehledně a věcně správně, učivo bylo voleno adekvátně zdrojům i úrovni školy a navazovalo na látku, kterou žáci znali nebo měli znát. Žáci byli zaměstnáváni rovnoměrně a měli dostatek prostoru k samostatnému projevu, avšak obširněji jej využívali pouze jednotlivci. Prověřování znalostí a dovedností bylo prováděno vesměs písemnou formou, ústní zkoušení v hospitovaných hodinách nebylo zařazeno.

Ve všech skupinách učitelky vedly výuku v přiměřeném tempu s porozuměním pro konkrétní situaci. Žáci pracovali klidně a ukázněně, takže nebyly zaznamenány zjevné překážky pro interakci a komunikaci ve vztahu učitel - žák ani mezi žáky navzájem. Většina žáků jevila o výuku zájem, ale v cizojazyčném projevu byla spíše zdrženlivá. Přesto, že žáci s výrazným jazykovým talentem jsou spíše výjimkou, škola k rozvíjení komunikativních dovedností organizuje konverzační soutěže v angličtině a němčině s občasnou účastí v okresním kole. Někteří absolventi školy uspěli po maturitě ve studiu cizího jazyka zakončeném státní zkouškou. Vyučující cizích jazyků se účastní pravidelně akcí pořádaných profesními organizacemi (Spolkem germanistů a učitelů němčiny, Asociací moravskoslezských učitelů angličtiny apod.), ale také Pedagogickými centry v Brně a v Praze, Goethe Institutem a Britskou radou, od začátku roku 2000 jim však škola na tyto vzdělávací akce finančně nepřispívá. Učitelky měly v minulých letech možnost účastnit se studijních pobytů a jazykových kurzů v SRN (Hamburk, Berlín, Kolín nad Rýnem a Stuttgart) a ve Velké Británii (Barnstaple, Exeter), pro žáky byly zorganizovány poznávací zájezdy do Rakouska, Švýcarska, Německa a Velké Británie.

Úroveň sledovaných hodin výuky cizích jazyků byla průměrná až velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava vzdělávání, personální a psychohygienické podmínky mají většinou velmi dobrou úroveň, materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody vzdělávání, úroveň a hodnocení hospitovaných hodin, stejně jako interakce a komunikace mezi žáky a učiteli i žáky navzájem byly hodnoceny od průměrných po velmi dobré.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných skupinách předmětů je hodnocena souhrnně jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedení školy má zpracován dokument s názvem Koncepce rozvoje školy 2000, jenž navazuje na předchozí koncepci a specifikuje oblasti výchovného a vzdělávacího programu školy i jejího řízení. Je zde rovněž definován profil absolventa školy - odborníka, který se v praxi uplatní jako mistr, projektant, stavbyvedoucí či podnikatel nebo bude pokračovat v dalším studiu na vyšších a vysokých školách. V plánu práce, který je přílohou koncepce, jsou vytyčeny konkrétní úkoly v oblasti spolupráce se Školským úřadem Zlín, Hospodářskou komorou Praha, Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků, Pedagogickým centrem Zlín,

Parlamentem a Senátem České republiky a MŠMT.

V minulých letech začal proces modernizace výuky a zlepšování jejích materiálních podmínek.

V rámci koncepce rozvoje poněkud zastaralé výpočetní techniky byly v půdní vestavbě na vysoké odborné a estetické úrovni vybudovány dvě nové učebny výpočetní techniky s plotry a skenery a dvě rýsovný. Rozšiřuje se také software pro výuku (nejnověji bylo zakoupeno patnáct licencí systému ArchiCad - počítačové grafiky). Dále byla zřízena moderní posluchárna fyziky se stabilním didaktickým vybavením. Všechny třídy jsou vybaveny televizory s možností použití videa, některé učebny mají vnitřní a vnější televizní okruh, videorekordéry a enkodér. Postupně byly vyměněny lavice a židle ve třídách a modernizováno je zařízení kanceláří a kabinetů, rekonstruována byla vstupní hala školy a také osvětlení na chodbách a v některých učebnách. Byly instalovány žaluzie a obnoveny nátěry oken a dveří. Byla realizována přístavba a inovován nábytek v domově mládeže a vybudována školní kuchyně s jídelnou, což ukončilo padesátileté provizorium v poskytování školního stravování. Byla postavena nová přípojka elektrické energie a plynu, rekonstruováno sociální zařízení v přízemí a provedena úprava atria mezi jídelnou a správní budovou školy, které je nyní možno za pěkného počasí využívat k odpočinku o přestávkách. V době inspekce probíhala za plného provozu školy oprava střechy hlavní budovy.

Členové pedagogického sboru se aktivně podíleli na vypracování obsahu studijního oboru Stavebnictví, byla posílena výuka matematiky a cizích jazyků. Učitelky německého jazyka napsaly učebnici s názvem Odborná němčina pro průmyslové školy se stavebním zaměřením.

Ve škole jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol vyučovány obory čtyřletého denního studia:

- 36-45-M/002 Technická zařízení budov (studijní plán schválen MŠMT dne 11. července 1994 pod čj. 19 803/94-23),
- 36-41-M/003 Pozemní stavitelství – Stavebnictví-pozemní stavitelství (studijní plán schválen MŠMT dne 19. listopadu 1996 pod čj. 30 556/96-71),
- 36-41-M/004 Pozemní stavitelství – Stavebnictví-stavební obnova (studijní plán schválen MŠMT dne 19. listopadu 1996 pod čj. 30 556/96-71),
- 36-41-M/005 Pozemní stavitelství – Stavebnictví-podnikání ve stavebnictví (studijní plán schválen MŠMT dne 19. listopadu 1996 pod čj. 30 556/96-71), který je ve školním roce 2000/2001 realizován ve čtvrtém ročníku.

Schválené učební plány má škola rozpracovány pro všechny studijní obory na celé studijní období.

Na základě porovnání rozvrhu hodin podle tříd a výše uvedených schválených učebních plánů nebyly zjištěny nedostatky ani v jejich úpravě, ani v plnění.

V SPŠS nestudují žáci se zdravotním omezením, žáci se specifickými poruchami učení jsou zohledňováni při kontrole výsledků učení podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny a výchovné poradkyně.

Vzdělávací nabídka je rozšířena o volitelné předměty cvičení z matematiky, cvičení z fyziky, sportovní hry a konverzaci v anglickém jazyce, která se však v tomto školním roce pro malý počet zájemců nerealizuje.

Plánování vzhledem ke koncepci rozvoje školy a jejímu dosavadnímu plnění je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Organizační struktura školy je přehledná a funkční. Ředitel bezprostředně řídí provozně-ekonomický úsek (ekonom, školník, vedoucí školní kuchyně a jídelny) a činnost svého zástupce (statutární zástupce), jehož prostřednictvím kontroluje výchovně vzdělávací proces a práci metodických orgánů - pěti předmětových komisí, třídních učitelů, vedoucího dílen a praxe, výchovné poradkyně, preventisty sociálně-patologických jevů a vedoucího vychovatele. Učitelé jsou v kabinetech rozmístěni vesměs podle oborů tak, aby mohli úzce spolupracovat, konzultovat apod. Je pocíťován určitý nedostatek učitelů odborných předmětů (finanční důvody). Partnery vedení školy jsou samosprávné a pomocné orgány: Rada školy, která byla zřízena v roce 1997 podle zákona č. 564/1991 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů - v otázkách koncepce a veřejní kontroly, pedagogická rada v otázkách koncepce a provozu školy, ekonomická rada v otázkách využívání přidělených finančních prostředků, stravovací komise při řešení otázek školního stravování, předmětové komise v otázkách výuky.

Finanční prostředky jsou kromě státním rozpočtem poskytovány také nadačním fondem školy a sponzory. Organizační struktura se osvědčuje a umožňuje efektivní řízení. Kompetence a zodpovědnost jsou stanoveny na základě dlouhodobých zkušeností; jsou zúčastněnými osobami akceptovány a bez problémů se v praxi uplatňují. Vedení školy preferuje styl řízení založený na každodenním kontaktu s podřízenými pracovníky, jejichž konstruktivní náměty a připomínky jsou akceptovány. Rozhodnutí ředitele jsou konkrétní a adresná. Organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy ve vztahu k pedagogům i žákům upravují každoročně inovované dokumenty Pracovní řád pro vyučující, Školní řád (bez formulování konkrétních práv žáků), Vedení základní pedagogické dokumentace a Organizace školního roku, které přehlednou formou informují o organizaci vyučování a pravidlech každodenního provozu školy v souladu s právními normami (vyhláškou č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, apod.). Operativnímu informování slouží školní rozhlas, nástěnky na chodbě před ředitelnu s organizačními pokyny a nástěnky s informacemi pro žáky. Ve sborovně je umístěna nástěnka pro učitele. Vedení školy dbá na ochranu osobních dat. Informativní třídní schůzky s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků se konají dvakrát ročně vždy v prvním a třetím čtvrtletí, aby ještě před klasifikací mohlo dojít k nápravě nedostatků.

Na veřejnosti se škola úspěšně prezentuje každoročně Dnem otevřených dveří, účastí na přehlídkách středních škol - tzv. „burzách“ a v místním a regionálním tisku, takže počet zájemců o studium v SPŠS v posledních letech výrazně převyšoval možnosti jejich přijetí z kapacitních důvodů. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována podrobně, avšak přehledně, má nadstandardní estetickou úpravu s doprovodem výtvarných prací žáků a představuje jak prostředek pro hodnocení vlastní práce, tak velmi dobrý zdroj informací o škole pro veřejnost. Ke 125. výročí založení SPŠS vydala almanach, kde je uvedeno mnoho zajímavých údajů ze života a práce školy. Cenné informace o historii jsou čerpány ze zachovalých výročních zpráv o činnosti školy, které vycházely německy a v českém překladu od pátého roku její existence - 1879.

Organizace vyučování respektuje ustanovení § 14 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Při sestavování rozvrhu hodin jsou jednotlivé vyučovací předměty zařazeny rovnoměrně, základní pravidla psychohygieny jsou dodržena.

Organizační struktura a informační systém umožňují efektivní řízení školy a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení vedoucích pracovníků je plánovité, vychází ze zpracovaných pokynů organizačního či kontrolního charakteru. S jejich obsahem jsou zaměstnanci školy seznámeni. Z předloženého přehledu o vzdělávání pedagogických pracovníků je zřejmé, že další vzdělávání učitelů je vedením školy sledováno a podporováno. V personálním zajištění výuky je důraz kladen na využití odbornosti. Pracovníkům, kteří zcela nesplňují požadavky pro odbornou nebo pedagogickou způsobilost stanovené vyhláškou pro výuku ve střední škole, je určen termín pro zahájení dalšího studia. Pedagogové se zúčastnili podle potřeb školy řady vzdělávacích akcí k rozšíření svých odborných znalostí, např. absolvování kurzu CAD 2000, kurzu lyžařského instruktora či kurzu v rámci protidrogové prevence, dva studují výchovné poradenství a jeden vychovatelství. Vedení školy svou vlastní vzdělávací aktivitu zaměřilo na oblast ekonomickou a právní, případně na rozšíření znalostí o EU. Motivace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří dosáhli důchodového věku, je však problematická. Začínající učitelé mohou konzultovat odbornou i výchovnou problematiku se svými zkušenějšími kolegy. Podle zápisů v třídních knihách se uskutečnily i vzájemné hospitace a náslechy. Ve škole pracuje celkem pět předmětových komisí. Možnost účinnější výměny zkušeností a metodické či odborné pomoci je ztížena v početné předmětové komisi humanitních předmětů. Její činnost se podle předložených zápisů nejvíce zaměřuje na problematiku výuky cizích jazyků a částečně češtiny. Specifické zaměření ostatních společenskovědních předmětů a řešení problémů spojených s jejich výukou na specializované odborné škole je ponecháno z velké části pouze na jednotlivých vyučujících.

Jako určitý motivující prvek působí i stanovená pravidla pro odměňování pedagogických pracovníků. Tvořivost a iniciativa učitelů jsou podporovány především v souvislosti se zlepšováním kvality výuky a zajišťováním dalších aktivit. Jsou určeny rovněž podmínky pro finanční odměnu spojenou s vykonáváním práce třídního učitele. Důležitá ustanovení týkající se především nenárokových složek platu obsahuje i kolektivní smlouva. Nadtarifní složky platu jednotlivých pracovníků jsou diferencovány.

System, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen jako velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

V rámci celé organizační struktury školy zaujímá důležité místo i systém vnitřní kontroly. Kontrolu výchovně vzdělávacího procesu a kvality práce zaměstnanců školy provádějí podle plánu oba členové vedení školy.

Při hospitační činnosti se zaměřují převážně na odbornost výkladu, metodiku výuky, využití vyučovací hodiny a snaží se posoudit i znalosti žáků. V plánu hospitací, v předložených hospitačních záznamech i v rozborech hospitovaných hodin obou členů vedení v době inspekce byla malá pozornost (hlavně ve společenskovědních předmětech) věnována kontrole plnění učebních osnov. Výsledky kontrolní činnosti jsou s jednotlivými pracovníky projednávány, je prováděna i kontrola případných opatření k nápravě. Frekvence hospitací je dostatečná. Jako zpětná vazba pro kvalitní kontrolní činnost ředitele a jeho zástupce slouží i podněty z jednání Rady školy. Případné vznesené závažné připomínky vedou ke kontrolní činnosti podle aktuální potřeby.

Pedagogickou dokumentaci (její kvalitu a úplnost i připravenost pro archivaci) kontroluje zástupce ředitele školy. V pravidelných intervalech je sledována a vyhodnocována úroveň vedení třídních knih.

Podklady ke kontrole provozu školy a jejího hospodaření připravují řediteli průběžně pracovníci ekonomického oddělení. Zpráva o hospodaření školy za rok 1999 a návrh rozpočtu

školy na rok 2000 byly projednány na jednání Rady školy v únoru 2000.

Ke kontrole úrovně výchovně vzdělávacího procesu slouží vedení školy analýza studijních výsledků žáků za každé čtvrtletí. V letošním školním roce byly ve všech třídách prvního ročníku v profilových předmětech provedeny a vyhodnoceny srovnávací testy Scio. Testování se bude pravidelně opakovat, získané výsledky poslouží jako materiál k vlastnímu sebehodnocení.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Nejsilnější stránkou řízení školy je vynikající plnění koncepčních záměrů, rezervy byly shledány v kontrolním systému, který byl charakterizován jako průměrný.

Řízení školy je souhrnně hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výpočetní technika

V důsledku aktuálně prováděné generální opravy střechy nejsou v provozu dvě ze tří počítačových učeben.

Užívaná výpočetní technika včetně programového vybavení je většinou již poněkud zastaralá. Vedení školy si odpovědně uvědomuje nutnost učit žáky náročným počítačovým aplikacím. Za tím účelem vypracovalo velkorysou koncepci rozvoje výpočetní techniky, jejíž realizace je rozložena na období od prosince 2000 do konce roku 2001.

Škola je připojena k internetu a přístup do této sítě umožňuje i svým žákům.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina MŠMT ČR ze dne 31. května 1993, čj. 14537/93-28
- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 27. srpna 1999, čj. 10 854/99-21
- Protokol o provedení změny ze dne 21. června 2000, MŠMT, sine/2000-21
- Výroční zpráva o činnosti školy 1999/2000
- Učební dokumenty (učební plány, učební osnovy)
- Aktuálně platné tematické plány vyučujících
- Předepsaná dokumentace dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Pracovní řád pro vyučující čj. 251/2000, Školní řád čj. 252/2000, Vedení základní pedagogické dokumentace čj. 253/2000, Organizace školního roku 2000/2001 čj. 260/2000, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, personální dokumentace vyučujících
- Plán práce ve školním roce 2000/2001
- Koncepce rozvoje školy 2000
- Almanach SPŠS ve Valašském Meziříčí 1999 (vydáno u příležitosti 125. výročí školy)

- Koncepce rozvoje výpočetní techniky - vnitřní doklad ze dne 23. 10. 2000
- Vnitřní platový předpis ze dne 6. ledna 2000
- Zápis druhého jednání Rady školy SPŠ stavební Valašské Meziříčí ze dne 18. února 2000
- Plán hospitací na rok 2000/2001 a další dokumenty související s kontrolní činností vedení školy
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků
- Rozhodnutí o výši příplatku za práci třídního učitele od 1. září 2000 do 31. srpna 2001
- Kolektivní smlouva ze dne 5. května 2000 (příloha č. 1 Pravidla pro poskytování pohyblivých složek platu)

ZÁVĚR

Orientační inspekce byla zaměřena na dílčí zhodnocení oblasti vzdělávání a řízení školy.

Kvalita vzdělávání v hospitovaných předmětech je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Řízení školy je promyšlené, systematické, s převahou pozitiv a je hodnoceno jako velmi dobré.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě inspekčních zjištění ve sledovaných oblastech je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Doporučení:

- Vedení školy by mělo detailně jednat se všemi vyučujícími o časové dotaci pro výuku matematiky.
- Při jednáních pedagogů na schůzích předmětových komisí učinit předmětem výměny didaktických zkušeností diagnostiku žákovských vědomostí a systematickou výchovu žáků ke komunikaci.
- Přepracovat školní řád s uvedením konkrétního výčtu práv a povinností žáků, případně pedagogů.
- V souvislosti s přípravou na nové státní maturity nadále vytvářet vyučujícím cizích jazyků příznivé podmínky pro získávání nových odborných a metodických poznatků a jejich aplikaci ve výuce.
- Podle rámcových osnov dějepisu nově rozpracovat učivo s důrazem na problematiku moderních dějin.
- Rozpis učiva občanské nauky v tematických plánech koordinovat podle jednotlivých studijních oborů s učivem ekonomického či právního charakteru předmětů ekonomika, management a marketing.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	Petr Bujok v. r.
	Mgr. Jana Zapletalová	Jana Zapletalová v. r.

Ve Vsetíně dne 24. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. prosince 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Vladislav Čajánek	Vladislav Čajánek v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Vsetín, referát školství Pod Vršky 27, 755 01	2001-01-04	Mgr. Iva Nováčková
Zřizovatel: MŠMT	2001-01-04	1/2001
Rada školy: Ing. Karel Hurta, 756 24 Bystřička 86	2001-01-04	2/2001

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek ŘŠ.